

Begaafd Onderwijs

E-COURSE

KINDEREN VRAGEN LEREN STELLEN!

NIVEAUS VAN VRAGEN STELLEN IN JE KLAS

Niveaus van Vragen Stellen 		
Meester	Het stellen van vragen betreft consequent alle leerlingen bij het inbeelden van de realisatie van een reeks mogelijkheden.	Creëren
Expert	Vragen dagen alle leerlingen uit om een reeks mogelijke uitkomsten of antwoorden te beoordelen en hun waarde te overwegen.	Evalueren
	Vragen vereisen reflectie op details van oorzaken, redenen, mechanismen of verschillende perspectieven.	Analyseren
Competent	De vragen vereisen overweging van de antwoorden van anderen, of van de uitkomst van iemands eigen ervaring.	Toepassen
	De vragen vereisen onderscheidingsvermogen van de verschillende componenten, of zoeken naar begrip.	Begrijpen
Novice	De vragen hebben een algemeen begrepen of gemakkelijk toegankelijk antwoord, of controleren in welke mate informatie is onthouden of onderzoeken de aanwezige voorkennis.	Onthouden

Op welk niveau stel jij de meeste vragen tijdens je lessen?
Is hier verbetering in mogelijk en op welke manier pak je dit aan?

© 2023 - www.begaafdonderwijs.nl

De ontwikkeling van effectieve vraagstelling is essentieel voor het bevorderen van een diep en betrokken leren. We onderscheiden vier niveaus van vragen stellen - zie afbeelding hierboven.

In elk van deze fasen wordt de rol van de vraag in het leerproces steeds complexer en waardevoller, waarbij de nadruk verschuift van het eenvoudig controleren van de aanwezigheid van informatie naar het bevorderen van diep, kritisch denken en verbeeldingskracht.

In deze reader worden de niveaus toegelicht en met voorbeelden verduidelijkt.

NOVICE

De vragen hebben een algemeen begrepen of gemakkelijk toegankelijk antwoord, of controleren of informatie is onthouden of onderzoeken de aanwezige voorkennis.

- Begrijpt dat leren begint met en wordt aangedreven door het stellen van vragen.
- Streeft ernaar om een gevoel van nieuwsgierigheid bij de leerlingen te ontwikkelen.
- Stelt vragen die wijzen op de inhoud van het curriculum, waarbij leerlingen specifieke informatie moeten opzoeken of zich herinneren.
- Stelt vragen die meer vereisen dan een simpel ja of nee antwoord.
- Begrijpt en gebruikt de 6 basisvragen: Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom en Hoe?

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Wie was de eerste koning van Nederland?
- Wat is het grootste continent op aarde?
- Waar ligt de Eiffeltoren?
- Wanneer begon de Tweede Wereldoorlog?
- Waarom hebben we nacht en dag?
- Hoe functioneert het spijsverteringsstelsel?

Deze vragen hebben allen een specifiek, eenduidig antwoord en stimuleren leerlingen om feitelijke kennis op te halen of te verwerven. Het stellen van dit soort vragen is een goede manier om de basisinformatie te toetsen die leerlingen al hebben, en om nieuwe kennis op een gestructureerde manier op te bouwen.

COMPETENT

De vragen vereisen onderscheidingsvermogen van de verschillende componenten, of zoeken naar begrip.

- Begrijpt dat een essentiële vraag wordt gebruikt om het leren te introduceren, als basis voor een onderzoek.
- Is zich bewust van de sleutelconcepten, inzichten en verwachte progressies binnen het curriculum.
- Stelt vragen die van leerlingen vereisen dat ze hun begrip van kernleergebieden en curriculaire uitkomsten uitleggen.
- Leert leerlingen hoe ze vragen kunnen ontwikkelen en stellen om de antwoorden te vinden die ze nodig hebben.
- Gebruikt reflecterende vragen om te begrijpen hoe het leren resoneert met leerlingen.
- Stelt leerlingen in staat om vragen op verschillende manieren te beantwoorden.

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Wat zijn de belangrijkste verschillen en overeenkomsten tussen een democratie en een dictatuur?
- Kun je de waterkringloop in je eigen woorden uitleggen?
- Welke strategieën zou je gebruiken om dit wiskundige probleem op te lossen en waarom?
- Hoe zou je het verhaal van "Roodkapje" interpreteren vanuit het perspectief van de wolf?
- Na het lezen van dit gedicht, welke emoties voelde je en waarom?

Dit soort vragen gaat verder dan het simpelweg onthouden van feiten en vereist dat leerlingen hun begrip van concepten tonen, analyseren en verbanden leggen, en reflecteren op hun eigen leerproces

Begaafd Onderwijs NIVEAUS VAN VRAGEN STELLEN IN JE KLAS

De vragen vereisen overweging van de antwoorden van anderen, of van de uitkomst van iemands eigen ervaring.

- Begrijpt het belang van het betrekken van leerlingen door een persoonlijke connectie.
- Begrijpt dat een goede vraag meer dan één antwoord kan hebben en stelt leerlingen in staat om vanuit hun eigen perspectief te reageren.
- Stelt vragen die het leren verbinden met de voorkennis of ervaring van leerlingen.
- Luistert naar en verzamelt bewijs over wat de leerling al weet, hoe ze het best kunnen worden betrokken en welke ondersteuning ze nodig hebben.
- Biedt mogelijkheden voor leerlingen om samen te werken, te brainstormen en hun ideeën te delen.
- Leert leerlingen effectieve strategieën voor het werken in groepen.

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Hoe zou je deze situatie anders hebben aangepakt, gebaseerd op wat je nu weet?
- Welke lessen heb je geleerd van onze discussie over de Tweede Wereldoorlog die je kunt toepassen op hedendaagse conflicten?
- Kun je een persoonlijke ervaring delen die je denken over dit onderwerp heeft beïnvloed?
- Wat vind je van de oplossing die je klasgenoot voorstelde voor dit milieuprobleem?
- Hoe zou je strategie om dit wiskundige probleem op te lossen veranderen, gebaseerd op de feedback die je hebt ontvangen?

Dit soort vragen stimuleert leerlingen om dieper na te denken en te reflecteren op hun eigen ervaringen en de ideeën van anderen. Ze promoten ook samenwerking en de ontwikkeling van strategieën voor probleemoplossing.

EXPERT

Vragen vereisen reflectie op details van oorzaken, redenen, mechanismen of verschillende perspectieven.

- Begrijpt hoe het curriculum te verbinden met essentiële vragen en stelt vragen die leergebieden samenbrengen in een onderzoek.
- Betrekt de klas in een rijk gesprek, waardoor leerlingen kunnen verbinden met voorkennis, ervaring of interessegebieden.
- Moedigt leerlingen aan om hun verbeeldingskracht te gebruiken om dingen op nieuwe manieren te bekijken of te creëren.
- Weet hoe kritisch denken bij leerlingen te cultiveren, leerlingen te leren hoe analytisch te zijn, en goed geformuleerde vragen te stellen.
- Reageert op vragen van leerlingen met vragen van een hogere orde die het leeronderzoek verder stimuleren.
- Stelt een reeks reflecterende vragen en moedigt alle leerlingen aan om een verscheidenheid aan perspectieven te overwegen bij het overwegen, creëren, beoordelen van hun eigen antwoorden.
- Stelt vragen die de leerling vereisen om de achtergrond van een probleem te onderzoeken, en te kiezen uit verschillende plannen, strategieën of mogelijke acties om een oplossing te genereren

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Hoe zouden de gebeurtenissen in het verhaal van "Roodkapje" anders zijn geweest als Roodkapje een andere weg naar het huis van haar grootmoeder had genomen?
- Hoe zou de wereld eruit zien als dieren konden praten? Hoe zou dit onze interactie met hen veranderen?
- Als je de kans had om de regels op school te veranderen, welke zou je dan veranderen en waarom? Hoe zou deze verandering de ervaringen van de leerlingen beïnvloeden?

Begaafd Onderwijs NIVEAUS VAN VRAGEN STELLEN IN JE KLAS

- Als we de volgorde van de seizoenen zouden veranderen, hoe zou dat de dieren en planten in onze omgeving beïnvloeden?
- Wat denk je dat er zou gebeuren als er geen zwaartekracht was? Hoe zou dit ons dagelijks leven beïnvloeden?
- Hoe zouden de gebeurtenissen in deze historische periode anders zijn verlopen als er een andere leiderschapsstijl was gebruikt?
- Hoe zou je de oplossing voor dit wetenschappelijke probleem aanpassen als we de parameters zouden veranderen?
- Kan je een scenario bedenken waarin deze wiskundige formule niet zou werken, en waarom?
- Hoe zou de ontwikkeling van het hoofdpersonage in dit boek anders zijn geweest als hij/zij in een andere setting was geplaatst?
- Hoe beïnvloedt de economische situatie van een land de beleidsbeslissingen op het gebied van milieu?

Deze vragen stimuleren leerlingen om een stap verder te denken en hun verbeeldingskracht en analytisch denken te gebruiken. Ze stimuleren ook reflectie op oorzaken, redenen en mogelijke gevolgen.

Vragen dagen alle leerlingen uit om een reeks mogelijke uitkomsten of antwoorden te beoordelen en hun waarde te overwegen.

- Weet hoe het leren te verbinden met de ontwikkeling, achtergrond, interesses en ervaringen van elke leerling, en zet leerlingen als individuen in hun kracht.
- Stelt open, hogere orde vragen die het leren stimuleren en leerlingen in staat stellen om vanuit hun eigen perspectief te reageren.
- Stelt vragen die een gezamenlijke reactie vereisen.
- Bouwt een klimaat van vertrouwen, respect en samenwerking, waar leerlingen zich veilig voelen om elkaars ideeën te beoordelen en samen te werken.

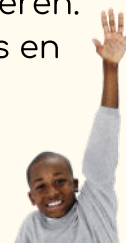

Begaafd Onderwijs NIVEAUS VAN VRAGEN STELLEN IN JE KLAS

- Moedigt nieuwsgierigheid aan, en stelt leerlingen in staat om hun eigen vragen te verkennen buiten het kerncurriculum.
- Betrekt leerlingen om een reeks creatieve oplossingen voor echte problemen te bedenken, en de potentiële resultaten te evalueren.
- Stelt vragen die leerlingen uitdagen om hun eigen aannames en meningen te onderzoeken.

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Hoe zou jullie het probleem van zwerfafval in onze stad aanpakken als jullie burgemeester waren? Denk aan zowel de oorzaken als de gevolgen.
- Wat zijn de sterkste argumenten voor en tegen het gebruik van sociale media door kinderen van jullie leeftijd? Wat is jullie mening hierover?
- Stel, we moeten een nieuwe speelplaats ontwerpen voor onze school. Wat zou jullie ontwerp zijn en waarom? Hoe zouden de behoeften van verschillende leeftijdsgroepen worden meegenomen in dit ontwerp?
- Als je een nieuw schoolvak zou kunnen introduceren, wat zou dat dan zijn en waarom? Hoe denk je dat dit vak de ervaringen van leerlingen zou verrijken?
- Kijkend naar de conflicten in de verhalen die we hebben gelezen, hoe zouden jullie deze anders oplossen? Hoe zouden jullie beslissingen de uitkomst van het verhaal veranderen?
- Welke invloed hebben sociale media volgens jullie op de manier waarop we de wereld zien en onze eigen identiteit vormgeven? Hoe beïnvloeden ze onze keuzes en beslissingen?
- Als jullie de mogelijkheid hadden om een sociaal probleem op te lossen, welk probleem zouden jullie dan kiezen en waarom? Welke stappen zouden jullie nemen om dit probleem aan te pakken?
- Kijkend naar de geschiedenis, hoe hebben bepaalde beslissingen de loop van de gebeurtenissen veranderd? Wat zouden jullie anders hebben gedaan als jullie in die positie zouden zijn geweest?

Begaafd Onderwijs NIVEAUS VAN VRAGEN STELLEN IN JE KLAS

- Hoe zou je de economische, sociale en ecologische duurzaamheid van onze gemeenschap beoordelen? Wat zijn volgens jullie de grootste uitdagingen en wat zijn jullie voorstellen voor verbetering?
- Hoe kunnen we ethische vraagstukken aanpakken die voortkomen uit de snelle vooruitgang van technologie, zoals privacy, kunstmatige intelligentie en genetische modificatie?

Deze vragen zijn ontworpen om dieper denken en reflectie te stimuleren, evenals het bevorderen van actief leren door de leerlingen uit te dagen om problemen te identificeren en oplossingen voor te stellen. Ze moedigen ook discussie en samenwerking aan, en stimuleren de leerlingen om hun eigen aannames en overtuigingen te onderzoeken.

MEESTER

Het stellen van vragen betreft consequent alle leerlingen bij het inbeelden van de realisatie van een reeks mogelijkheden.

- Begrijpt dat diep leren een emotionele verbinding vereist, en ontwerpt vragen die een emotionele reactie inspireren.
- Stelt een reeks leidende en samenbindende vragen die diepe concepten en inzichten verkennen, verder dan kennis of vaardigheden, en kritisch en continu heroverwegen vereisen.
- Bedenkt vragen die direct aanleiding geven tot meer vragen.
- Ontwerpt vragen en uitdagingen die van elke leerling vereisen om een reeks mogelijkheden te bedenken, en om zijn of haar eigen unieke en effectieve reactie of oplossing te creëren.
- Betreft alle leerlingen bij een zinvolle discussie over wereldwijde kwesties en concepten, terwijl actief de interesses, leerstijlen en culturele achtergronden van leerlingen worden gewaardeerd.
- Betreft leerlingen bij zelfgestuurd onderzoek, onderwijst actief een reeks effectieve strategieën en processen aan leerlingen zodat ze deze in real time kunnen gebruiken om kritisch na te denken over vragen, beslissingen te nemen over hun leren en hun reacties te rechtvaardigen.

Hier zijn voorbeelden van vragen op dit niveau:

- Als je een nieuwe wereld zou kunnen ontwerpen, hoe zou die er dan uitzien? Wat voor soort regels en systemen zou je implementeren?
- Wat is het meest dringende wereldprobleem volgens jullie en wat zou je doen om het op te lossen?
- Als je de mogelijkheid had om een nieuw dier te creëren, hoe zou dat er dan uitzien en waar zou het leven? Hoe zou het zich aanpassen aan zijn omgeving?
- Wat maakt een held een held? Wie beschouw je als een held in je eigen leven en waarom?
- Hoe zou jullie ideale school eruit zien? Wat voor soort lessen zouden er gegeven worden en hoe zou de dag worden georganiseerd?

- Hoe kunnen we wereldwijde armoede effectief bestrijden? Wat zijn de stappen die volgens jou moeten worden ondernomen?
- Hoe zou jullie ideale samenleving eruitzien? Welke vorm van regering zou het hebben en wat voor soort wetten zouden er zijn?
- Als jullie een nieuw technologisch apparaat konden uitvinden om een huidig probleem op te lossen, wat zou het dan zijn en hoe zou het werken?
- Hoe zou je omgaan met de ethische vraagstukken die voortkomen uit genetische manipulatie?
- Wat is het grootste probleem dat onze planeet op dit moment bedreigt en hoe zou je het oplossen?

Deze vragen zijn ontworpen om dieper denken en reflectie te stimuleren, evenals het bevorderen van actief leren door de leerlingen uit te dagen om problemen te identificeren en oplossingen voor te stellen. Ze moedigen ook discussie en samenwerking aan, en stimuleren de leerlingen om hun eigen aannames en overtuigingen te onderzoeken.

